

**СОВЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
422701, Республика Татарстан, Высокогорский район,
с. Высокая Гора, ул. Юбилейная, д. 1А

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БИЕКТАУ АВЫЛЫ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**
422701, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Биектау авылы, Юбилей урамы, 1А йорт

тел./факс: +7(84365) 7-47-79, e-mail: Vgor.Vsg@tatar.ru

**РЕШЕНИЕ
« 11 » май 2018 ел**

**КАРАР
№ 365**

**Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Биектау авыл
жирлеге башкарма комитеты
турындагы нигезләмәне раслау
хакында**

«Россия Федерациясенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июнендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге Советы,

КАРАР КЫЛА:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты турындагы нигезләмәне раслау хакында" 2008 ел, 30 декабрь, 838 нче карары.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге Советының "Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне раслау хакында" 2015 ел, 6 февраль, 125 нче карары үз көчен югалткан дип санау турында" 2015 ел, 6 февраль, 125 нче карары.

3. Элеге карар кабул ителгән көннән үз көченә керә һәм Интернет чөлтәрендәге веб-адрес буенча Биектау муниципаль районының рәсми сайтында халыкка житкерелергә һәм урнаштырылырга тиеш <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> №ru-Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталының рәсми сайтында: <http://pravo.tatarstan.ru>

4. Элеге карарның үтәлешен контролльдә тотам.

Глава Высокогорского
Сельского поселения

А.К.Шайдуллина

Күшымта
Расланган
ТР Биектау муниципаль
районы Биектау авыл жирлеге
Советы каары белән
янында« _____ » 2018 №_____

ГОМУМИ
Башкарма комитеты турында
Татарстан Республикасы Биектау муниципаль
районы Биектау авыл жирлеге башлыгы

1. Гомуми нигезләмәләр

.1. Элеге Нигезләмә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләндә һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге башкарма комитетының хокукый статусын билгели (алга таба - авыл жирлеге башкарма комитеты).

1.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлегенең башкарма-боеру органы булып тора һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге Уставы (алга таба - Устав) жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләр һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен вәкаләтләр бирелә.

1.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә идарә функцияләрен гамәлгә ашыру өчен барлыкка килә торган юридик зат хокукларына ия һәм федераль закон нигезендә юридик затлар сыйфатында дәүләт теркәвенә алышырга тиеш.

1.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеген финанслау Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге бюджеты хисабына башкарыла

1.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты үз эшчәнлеген Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының закон һәм норматив актлары, авыл жирлеге Советы каарлары, авыл жирлеге башлыгы каарлары һәм боерыклары, элеге Нигезләмә нигезендә башкара.

1.6. Тулы исеме-Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл жирлеге башкарма комитеты.

Кыскартылган исеме-Биектау авыл жирлеге башкарма комитеты.

1.7. Авыл жирлеге башкарма комитетының адресы:

- Башкарма комитетының юридик адресы: 422700, Россия Федерациясе , Татарстан Республикасы, Биектау районы, Биектау авылы, Юбилей урамы, 1А йорт.

- почта адресы: 422701, Россия Федерациясе , Татарстан Республикасы, Биектау районы, Биектау авылы, Юбилей урамы, 1А йорт.

1.8. Авыл жирлеге башкарма комитетының оператив идарәсендә аерым мөлкәте бар, аерым баланска ия, үз исеме язылган мәһер, нотариаль гамәлләр, штамплар, бланклар башкарганда кулланыла торган Герб мәһере, суд органнарында гариза бирүче һәм жавап бирүче булырга, агымдагы эшчәнлеген тәэмин итү өчен дә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге халкы мәнфәгатьләрендә дә Шартнамәләрнең (контрактларның) теләсә нинди төрләрен төзөргә хокуклы.

1.9. Авыл жирлеге башкарма комитетлар Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы берәмлеге чикләрендә эш.

1.10. Биектау авыл жирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне раслау, нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү, Нигезләмәнең гамәлдә булуын туктату авыл жирлеге Советы карары буенча гамәлгә ашырыла.

1.11 Башкарма комитетының структурасы жирлек башлыгы тәкъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан раслана.

Авыл жирлеге башкарма комитеты структурасына түбәндәгеләр керә: Башкарма комитет житәкчесе, Башкарма комитет секретаре, Башкарма комитетының башка вазыйфаи затлары.

1.12. Авыл жирлеге Башкарма комитетының штат расписаниесе, хезмәткә туләү фонды авыл жирлеге бюджетында жирле үзидарә органнарының эшләвен тәэмин итү өчен билгеләнгән акчалар чикләрендә авыл жирлеге Советы карары белән раслана.

1.13 авыл жирлеге башкарма комитеты муниципаль хезмәткәрләренең вазифа инструкцияләре жирлек башкарма комитеты боерыгы белән раслана һәм Башкарма комитет житәкчесе тарафыннан имзалана.

2. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе

2.1. Авыл жирлеге башкарма комитетын муниципаль берәмлек башкарма комитеты житәкчесе житәкли.

Биектау авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына Биектау авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән вәкаләтләр вакытына конкурс нәтижәләре буенча төзелә торган контракт буенча билгеләнә.

Башкарма комитет житәкчесе белән килешү Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына затны билгеләү турында Карап кабул иткән Биектау авыл жирлеге Советының вәкаләтләре срокы (яңа чакырылып Биектау авыл жирлеге Советы эшли башлаганчы), әмма ике елдан да ким булмаган вакытка төзелә.

2.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе өчен контракт шартлары, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә, жирлек Советы тарафыннан раслана.

2.3. Контракт буенча билгеләнә торган башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына кандидатлар "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексы, муниципаль хокукый актлар белән

билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килергә тиеш. Вазифага кандидатларга өстәмә таләпләр.

Жирлек башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына контракт буенча билгеләнә торган кандидатларга өстәмә таләпләр жирлек уставы белән билгеләнергә мөмкин.

2.4. Башкарма комитет житәкчесе вазифасына конкурс үткәрү тәртибе Биектау муниципаль районы Советы тарафыннан билгеләнә. Конкурсны үткәрү тәртибе конкурс шартлары, аны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны турында мәгълүматларны, конкурс үткәрелгән көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча бастыруны күздә тотарга тиеш.

Конкурс комиссиясе әгъзаларының яртысы – жирлек Советы, ә икенче яртысы – Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе итеп билгеләнә.

2.5. Зат конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан жирлек Советы башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына билгеләнә.

Башкарма комитет житәкчесе белән килешү Биектау авыл жирлеге муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан төзелә.

2.5.1. Контракт нигезендә үз вәкаләтләрен башкаручы башкарма комитет житәкчесе:

1) жирлек Советына контроль һәм хисап тотылды;

2) жирлек Советына жирле администрация эшчәнлеге һәм эшчәнлеге нәтижәләре, шул исәптән жирлек Советы тарафыннан қуелган мәсьәләләрне ҳәл итү турында еллык хисапларны тәкъдим итә;

3) Башкарма комитет тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә.

2.6. Башкарма комитет житәкчесенең контракт нигезендә гамәлгә ашырыла торган вәкаләтләре "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында"Федераль законда билгеләнгән очракларда вакытыннан алда туктатыла.

2.7. Башкарма комитет житәкчесе белән Контракт яклар килешүе буенча яки гариза нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин:

1) жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне ҳәл итүгә кагылышлы өлешендә, шулай ук "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында"Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә, контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә, жирлек Советы яисә муниципаль берәмлек башлыгы;;

2) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә, шулай ук "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында"Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Президенты;;

3) Башкарма комитет житәкчесе - жирле үзидарә органнары һәм (яки) Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары тарафыннан контракт шартларын бозуга

бәйле рәвештә.

2.8. Башкарма комитет житәкчесе белән Контракт "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәүгә бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Президенты гаризасы нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин., Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләрне сакларга, керемнәр, чыгымнар, милек һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү нәтиҗәсендә ачыкланган чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга".

2.9. Башкарма комитет житәкчесе федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Биектау авыл жирлеге Уставы, жирлек Советының норматив-хокукый актлары белән билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча башкарма комитет каарларын, шулай ук Башкарма комитетның Башкарма комитет эшен оештыру мәсьәләләре буенча боерыкларын чыгара.

2.10. Башкарма комитет Житәкчесе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яки суд каары буенча процессуаль мәжбүри итү чарагарын қулланган очракта, аның вәкаләтләрен вакытлыча жирле үзидарәнең вазыйфаи заты яисә Биектау авыл жирлеге Уставы нигезендә билгеләнә торган вәкаләтле муниципаль хезмәткәр башкара.

3. Авыл жирлеге башкарма комитеты компетенциясе

3.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты түбәндәге вәкаләтләрне башкара::

- 1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау;;
- 2) жирлекнең жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару;;
- 3) жирлекнең муниципаль милкендәге мәлкәтенә ия булу, аннан файдалану һәм эш итү;
- 4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чарагарын тәэммин итү;
- 5) жирлек халкын элемтә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәту белән тәэммин итү өчен шартлар тудыру;;
- 6) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэммин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыру;;
- 7) Жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакуләм спорт үсеше өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чарагарын үткәрүне оештыру;;
- 8) жирлекнең архив фондларын формалаштыру;

9) жирлек территориясен төзекләндерүне (урамнарны яктырту, территорияне яшелләндерүне, урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр урнаштыруны, кече архитектура формаларын урнаштыруны һәм карап тотуны да кертеп) оештыра;;

10) адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл чөлтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирү, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;:

12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) җәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру;

14) каты коммуналь калдыкларны җыю (шул исәптән аерым җыю) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;

16) жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэмин итү, ташландык сularны агузы, халыкны ягулык белән тәэмин итүне оештыру, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә;

17) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге;

18) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясенде яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру.;

19) жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннары төзекләндерүне оештыру, шул исәптән гражданнарың гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэмин итү.

3.2. Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;

3.2.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты хокуклы.:

1) жирлек музейларын булдыру;

2) жирлектә нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнашу;

4) жирлек территориясенде жирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру.;;

5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм итү һәм жирлек территориясенде милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә

ашыру;;

6) жирлек территориясендэ урнашкан муниципаль предприятиелэрне һәм учреждениелэрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруда катнашу;

7) муниципаль Яңын сагы булдыру;

8) туризмын үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыручы ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтү.;

10) "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомуморсия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү.;

11) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру.;

12) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарга муниципаль торак фондыннан торак урыннары бири;

13) жирлек территориясендэ яшәүче сукбай хайваннары тоту һәм тоту чараларын гамәлгә ашыру;

14) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру.

3.2.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты, әгәр федераль законнарда каралса, башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимиите органнары компетенцияләренә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән аларның компетенциясеннән төшереп қалдырылмаган башка мәсьәләләрне, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджеттара трансферлардан һәм түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән тыш, хәл итәргә хокуклы.

3.2.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты Федераль законнар, авыл жирлеге Советы каарлары, авыл жирлеге башлыгы каарлары һәм боерыклары нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту буенча авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итә.

3.2.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары жирле үзидарә органнарына бирелгән аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3.2.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Уставта федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

4. 4. Жирлек башкарма комитеты вәкаләтләре

4.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты муниципаль милек белән идарә итү өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне башкара::

1) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

2) жирлек Советы карапы белән билгеләнә торган очракларда жирлек Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр өзөрли һәм кертә;;

3) муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындағы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;;

4) жирлек советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә;;

5) муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс ягыннан тәэммин итүне һәм муниципаль йөкләмәне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан финанс белән тәэммин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

6) кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

7) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Халыкка коммуналь-көнкүреш, сәүдә хезмәте күрсәтү, кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлек чикләрендә электр, жылылык, газ һәм су белән тәэммин итүне, шулай ук халыкны ягулык белән тәэммин итүне һәм халыкны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ягулык белән тәэммин итүне оештыра;

2) халыкны су белән тәэммин итүне оештыра, шул исәптән кайнар су белән тәэммин итүне, салкын су белән тәэммин итүне һәм (яки) ташландык суларны агызуны хәл итүче оешмалар үз йөкләмәләрен, йә күрсәтелгән оешмаларның үз йөкләмәләрен үтәүдән баш тарткан очракта, халыкны су белән тәэммин итүне һәм (яки) ташландык суларны агызуны оештыру буенча чаралар күрә;

3) жирлекнең су белән тәэммин итү һәм ташландык суларны агызу схемаларын раслый;

4) жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра һәм мәсьәләләрне жайга сала ала:

а) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

б) биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның тышкы кыяфәте һәм киртәләр конструкцияләре;

- в) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торғызу, шул исәптән жир эшләрен башкарғаннан соң да,;
- г) муниципаль берәмлек территориясен, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны архитектура яктылыгын да кертеп, яктыртуны оештыру;
- д) муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннар, чәчәк түтәлләре һәм үлән үсемлекләре биләп торган башка территорияләрне төзү, карап тоту, торғызу һәм саклау тәртибен дә кертеп;
- е) муниципаль берәмлек территориясендә мәгълумат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру;
- ж) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны урамда йөрту өчен мәйданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту,;
- з) жәяулеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру;
- и) күрсәтелгән территория буенча инвалилдарның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэммин итү максатларында муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү,;
- к) муниципаль берәмлек территориясен, шул исәптән кышкы чорда;
- л) яңгыр сулары ағынтыларын оештыру;
- м) жир эшләрен үткәрү тәртибе;
- н) биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның, жир кишәрлекләренең (милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларының, шул исәптән, якын-тирә территорияләрне карап тотуда катнашуы; (2018 елның 28 июненнән үз көченә керә) турында) тирә-юнь территорияләре чикләрен Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә билгеләү; (2018 елның 28 июненнән үз көченә керә)
- п) муниципаль берәмлек территориясен бәйрәмчә рәсмиләштерү тәртибе;
- р) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү буенча чарапларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;
- с) муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контролльдә тотуны гамәлгә ашыру.
- 5) жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыра һәм халыкның массакүләм ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыра, шул исәптән гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэммин итә,;
- 6) жирлек халкын сәүдә, жәмәгать туклануы, көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;
- 7) Жирлек территориясендә каты коммуналь калдыкларны җыю (шул исәптән аерым җыю) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;
- 8) жирләү урыннарын карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыра;
- 9) кулланучыларның шикаятыләрен карый, кулланучылар хокукларын яклау мәсьәләләре буенча аларга консультацияләр бирә;

10) кулланучылар хокукларын яклауга (билгесез кулланучылар даиресен) судларга мөрәжәгать итә.;

11) кулланучының сыйфатсыз товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр), шулай ук тормыш, сәламәтлек, кулланучылар мөлкәтенә һәм әйләнә-тирә мохит өчен куркыныч булган товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) кулланучысының шикаяте буенча ачыкланганда, бу хакта товарларның (эшләр, хезмәтләрнән) сыйфатын һәм куркынычсызлыгын тикшереп торучы федераль башкарма хакимият органнарына кичекмәстән хәбәр итә.;

12) кулланучыларның билгесез даиресенә карата житештерүче (башкаручы, сатучы, вәкаләтле оешма яки вәкаләтле индивидуаль эшкуар, импортер) тарафыннан хокукка каршы гамәлләрне туктату түрүнде судларга дәгъвалар белдерә;

13) авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итә, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

14) торак пунктларда гражданнарның урамнар, мәйданнары һәм башка яшәү территорияләренә исем бирә, йортларның номерларын билгеләү, урамнарны яктыртуны оештыру һәм урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр куюны үз эченә ала.;

15) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.3. Төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) жирлекнең генераль планы проектын эшли;

2) жирлекнең жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эшли, жирлек территориясен планлаштыру буенча документлар әзерли.;

3) жирлек территориясендә капиталь төзелеш объектларын төзүне, үзгәртеп коруны тормышка ашырганда, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш), объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирә.;

4) жирлекнең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын эшли;

5) Биектау муниципаль районы муниципаль берәмлегенең территориаль планлаштыру схемасы проектын, жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә, әлеге объектларның жирлек территориясендә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясавы ихтималы өлешенә, Биектау муниципаль районы муниципаль берәмлегенең территориаль планлаштыру схемасы проектын килештерә.;

6) жирлекнең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын эшли.;

7) жирлек чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтү һәм халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру өчен шартлар тудыра;

8) почта элемтәсе оешмаларына жирлек территориясендә почта элемтәсе объектларын урнаштыруда ярдәм күрсәтә, әлеге оешмаларның торак булмаган биналар бүләп бирү яки почта элемтәсе бүлекчәләрен һәм башка почта элемтәсе объектларын урнаштыру өчен биналар төзү түрүндагы тәкъдимнәрен карый;

9) жирле почта маршрутларының тотрыклы эшен булдыруга һәм аларга ярдәм итә, почта әлемтәсе операторларына билгеләнгән контроль срокларда почта жибәрүләрен китерүдә ярдәм итә:;

10) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.4. Автомобиль юлларыннан файдалану, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүне, шул исәптән парковкалар (парковка урыннары) булдыруны һәм эшләвен тәэмин итүне, жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыра:;

2) әлеге объектларны проектлау нормалары, төзелеш планнары һәм генераль схемалары нигезендә жирлек юлларын караган сервис объектлары белән тәэмин итү буенча ҹаралар күрә:;

3) юл хәрәкәтендә катнашучыларның ихтыяжларын максималь канәгатьләндерү һәм аларның куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында сервис объектларының эшен оештыра;

4) юл хәрәкәтендә катнашучыларга сервис объектларының булуы һәм якынтире медицина оешмаларының, әлемтә оешмаларының урнашуы турында мәгълүмат, шулай ук тиешле юлларда хәрәкәт итү шартлары турында мәгълүмат бирә;

5) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.5. Торак мәнәсәбәтләре өлкәсендә түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең муниципаль торак фонды исәбен алып бара һәм муниципаль торак контролен гамәлгә ашыра;

2) билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар буларак гражданнарны исәпкә алуны алып бара;

3) торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга Россия Федерациясе Торак кодексы һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләрен үтәүне исәпкә алып торак урыннарына күчерүне гамәлгә ашыра;

4) торак биналарны үзгәртеп коруны һәм яңадан планлаштыруны килештерә;

5) жирлекнең муниципаль торак фондының торак урыннарын билгеләнгән тәртиптә яшәү өчен яраксыз дип таный:;

6) Гражданнарны аз керемлеләр дип тану һәм аларга муниципаль торак фондыннан социаль наем шартнамәләре буенча торак урыннары бирү максатларында гайләнәң һәр әгъзасына туры килә торган керем күләмен һәм гайлә әгъзалары милкендәге һәм салым салынырга тиешле мөлкәт хакын билгели:;

7) жирлекнең муниципаль торак фондын карап тотуны, төзүне оештыра, торак төзелеше өчен шартлар тудыра;

8) жирлекнең муниципаль торак фондыннан социаль наем шартнамәләре буенча аз керемле гражданнарга билгеләнгән тәртиптә торак урыннары бирә:;

9) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, биналары муниципаль берәмlek чикләрендә муниципаль торак фонды булган күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүен үткәрүне оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында законнарда каралган башка чараларны оештыра һәм үткәрә;

10) коммуналь инфраструктура системасына тоташуга тарифларны, коммуналь комплекс оешмаларының тоташуга тарифларын, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләр, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләр тарифларны җайга сала.

11) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.6. Жир мөнәсәбәтләрен җайга салу һәм жир асты байлыкларыннан файдалану өлкәсендә:

1) жирлекнең муниципаль милкендәге жир кишәрлекләре белән идарә итә һәм эш итә;

2) жирләрне, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш, билгеләнгән тәртиптә бер категориядән икенчесенә күчерү;

3) жирлек чикләрендә жирләрне резервый һәм жир кишәрлекләрен жирлекнең муниципаль ихтыяжлары өчен тартып ала;

4) муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра;

5) Россия Федерациясе Жир кодексында каралган очракларда, жирлекнең муниципаль милкендәге жир кишәрлекләрен бирә;

6) жирлекнең генераль планы проектын һәм жирлекнең башка шәһәр төзелеше документлары проектларын Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы нигезендә әзерли һәм жирлек Советына раслауга кертә, аларның үтәлешен тәэмин итә;

7) халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарга предприятиеләрнен, учреждениеләрнен, оешмаларның эйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

8) муниципаль милектә булган жирләрдән рациональ файдалану һәм саклауны планлаштыруны һәм оештыруны гамәлгә ашыра;

9) гомумтаралган файдалы казымалар чыгарганда, шулай ук файдалы казымалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзегендә жир асты байлыкларыннан файдалануны һәм саклауны контрольдә тота;

10) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.7. Су объектларын куллану һәм саклау өлкәсендә түбәндәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) жирлекнең муниципаль милкендәге су объектларына карата Россия Федерациясе Су кодексында каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

2) су объектларында кешеләрнен куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыра;

3) жирлекнең муниципаль милкендә булган су объектларыннан файдалану чикләуләре турында халыкка хәбәр итә;

4) суның тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижәләрен бетерү өчен чараларын гамәлгә ашыра;

5) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.8. Халыкка социаль-мәдәни хезмәт күрсәтү, Архив эше өлкәсенде түбәндәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне, жирлек китапханәләренең китапханә фондларының сакланышын тәэмин итүне һәм туплауны оештыра;

2) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыра;

3) жирлек милкендә булган мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклауны, куллануны һәм популярлаштыруны гамәлгә ашыра;

4) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын дәүләт тарафыннан саклауны гамәлгә ашыра;;

5) жирле традицион халык сәнгатен үстерү өчен шартлар тудыра, жирлектә халык сәнгатен саклап калу, торғызу һәм үстерүдә катнаша;

6) жирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакуләм спорт үсеше өчен шартлар тәэмин итә, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

7) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

8) жирлекнең архив фондларын формалаштыра;

9) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.9. Территориаль, Гражданнар оборонасы, халыкны һәм жирлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсенде түбәндәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) территориаль оборона һәм гражданнар оборонасы, халыкны һәм жирлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

2) үткәрә чаралар буенча гражданнар оборонасы, эшли һәм тормышка ашыра планнарын Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау;

3) жирлек халкын гражданнар оборонасы өлкәсенде әзерләү һәм укуту уздыра;

4) хәрби гамәлләр алыш барганды яки бу гамәлләр нәтиҗәсендә барлыкка килгән куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында, саклау корылмалары һәм башка гражданнар оборонасы объектлары турында халыкка хәбәр итүнен муниципаль системаларын дайими әзерлек хәлендә булдыра һәм хуплыи.;

5) куркынычсыз районнарга халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне эвакуацияләү буенча чаралар үткәрә;

6) сугыш вакытында оешмаларның тотрыклы эшләвен тәэмин итү буенча беренчел чаралар үткәрә;

7) Гражданнар оборонасы максатларында азык-төлек, медицина чаралары һәм башка чаралар запасларын булдыра һәм үз эченә ала;

8) халыкка үз вакытында хәбәр итүне, шул исәптән халыкка, хәрби гамәлләр алып барганды яки бу гамәлләр нәтиҗәсендә барлыкка килгән куркынычлар түрында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яисә барлыкка килү куркынычы түрында халыкка ашыгыч хәбәр итүне тәэмин итә;

9) халыкны, жирлек территориясен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өчен кирәклө көчләр һәм чаралар әзерләүне һәм аларны әзерләүне, халыкны бу хәлләрдә саклану ысуулларына һәм гамәлләргә өйрәтүне гамәлгә ашыра;;

10) халыкка гадәттән тыш хәлләр түрында мәгълүмат бирүне гамәлгә ашыра;

11) халыкны һәм жирлек территориясен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге чараларны финанслауны гамәлгә ашыра;

12) гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыра;

13) авария-коткарү һәм башка кичектергесез эшләрне оештыра һәм үткәрә, шулай ук аларны уздырганда жәмәгать тәртибен хуплый; үз көчләре һәм чаралары житәрлек булмаганда, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итә.;

14) оешмаларның гадәттән тыш хәлләрдә тотрыкли эшләвенә ярдәм итә;

15) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.10. Муниципаль Янгын сагы һәм авария-коткарү хезмәтләре эшчәнлеге өлкәсендә түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэмин итә;

2) ирекле янгын сагы оештыру, шулай ук Гражданнарның беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэмин итүдә катнашуы өчен башка формаларда шартлар тудыра;

3) янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар, жирлек территориясен үстерү планнары, схемалары һәм программалары үз эченә ала;

4) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына янгын куркынычсызлыгы чаралары түрында халыкка мәгълүмат бирүдә, шул исәптән Халык жыелышларын оештыру һәм үткәрү юлы белән дә, ярдәм күрсәтә;

5) жирлек территориясендә авария-коткарү хезмәтләрен һәм (яки) авария-коткарү формированиеләрен булдыра, аларның эшчәнлеген оештыра һәм оештыра;;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.11. Коммуналь комплекс оешмалары тарифларын һәм өстәмә түләүләрне жайга салу өлкәсендә түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыра::

1) коммуналь комплекс оешмалары хезмәтләрен кулланучылар өчен үтәмлелек билгеләү өчен кулланыла торган критерийлар системасын билгели;

2) тарифлар һәм өстәмәләр түрында мәгълүмат бастыра;

3) «коммуналь комплекс оешмалары тарифларын жайга салу нигезләре түрында» 2004 елның 30 декабрендәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән, коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан үтәлергә тиешле вәкаләтләр чикләрендә каарлар кабул итә һәм күрсәтмәләр бирә.;

4) Татарстан Республикасының җайга салу органы тарафыннан жирлек өчен билгеләнгән чик индекс нигезендә коммуналь комплекс оешмалары хезмәтләре күрсәтүгә тарифларга өстәмәләр билгели;

5) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка вәкаләтләр.

4.12. Федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтләре

1) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;;

2) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алыш бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

3) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

4.13. Оборона, мобилизацион әзерлек һәм мобилизация өлкәсендә авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтләре

1) үз компетенциясе кысаларында хәрби идарә органнары белән үзара бәйләнештә тору, жирлек территориясендә оборона өлкәсендә законнарың үтәлешен тәэмин итү;

2) эшчәнлек күрсәтелгән органнар эшчәнлеге белән бәйле булган башкарма комитетның һәм оешмаларның мобилизацион әзерлеген һәм мобилизацияләнүен оештыру, тәэмин итү һәм аңа житәкчелек итү.

5. Авыл жирлеге башкарма комитеты актлары

5.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләре чикләрендә авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә, жирлек башкарма комитеты тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча чыгарылган каарлар һәм күрсәтмәләр, шулай ук авыл жирлеге башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләр чыгара.

6. Финанслау. Исәпкә алу. Мөлкәт Авыл жирлеге башкарма комитеты

6.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты, үз алдына куелган бурычларны үтәү өчен, билгеләнгән тәртиптә милек белән тәэмин итә.

6.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты үзенә беркетелгән мөлкәтне закон, авыл жирлеге Уставы, башка хокукий актлар, әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләрдә һәм милек билгеләнеше нигезендә биләү, алардан файдалану һәм эш итү хокукуын гамәлгә ашыра.

6.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлеген финанслау авыл жирлеге бюджеты хисабына башкарыла. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе авыл

жирлеге Башкарма комитетының агымдагы карат тутуга һәм эшчәнлегенә бүлеп берелгән жирле бюджет акчаларын баш бүлүче булып тора.

6.4. Авыл жирлеге башкарма комитети эшчәнлеге квартал, еллык отчетларда һәм балансларда чагылдырыла.

6.5. Авыл жирлеге башкарма комитети оператив, бухгалтер исәбен алыш бара, статистик һәм бухгалтерлық хисапларын алыш бара, законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда хисап бирэ.

6.6. Авыл жирлеге башкарма комитети үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне законда билгеләнгән тәртиптә үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жаваплы.

7. Авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү яки үзгәртеп кору

7.1. Авыл жирлеге башкарма комитетын берләштерү, тоташтыру, бүлү, бүлеп бирү, үзгәртеп кору рәвешендә бетерү яки үзгәртеп кору авыл жирлеге Советы карары буенча йә суд карары буенча гамәлгә ашырыла.

7.2. Авыл жирлеге Советы карары яки суд карары нигезендә норматив хокукый акт нигезендә авыл жирлеге башкарма комитети житәкчесе ликвидация комиссиясен төзи һәм РФ Граждан кодексы нигезендә авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү яки үзгәртеп кору тәртибен һәм срокларын билгели. Ликвидация комиссиясе билгеләнгәннән бирле аңа авыл жирлеге Башкарма комитетының эшләр белән идарә итү вәкаләтләре күчә.

7.3. Авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү юридик затларның бердәм дәүләт реестрына кертелгәннән соң тәгәлләнгән дип санала.